

Aloite Israelin sotarikoksia tukevien hankintojen selvittämiseksi

Valtuutetun aloiteoikeutta käyttäen, me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Lahden kaupunki selvittää Israelien sotarikoksia ja palestiinalaisalueiden miehitystä tukevat hankinnat, niiden laillisuuden ja eettisyyden sekä irtisanoo laittomat ja eettisesti kestäättömät sopimukset. Toiseksi esitämme, että kaupunki sitoutuu jatkossa olemaan solmimatta sopimuksia minkään yrityksen kanssa, joka hyötyy palestiinalaisalueiden laittomasta miehityksestä.

Human Rights Watchin mukaan Israelin ja Palestiinan tilanne on kansainvälinen humanitaarisen tapaoikeuden alainen aseellinen konflikti. Humanitaarinen tapaoikeus perustuu Geneven sopimukseen sekä vuoden 1977 täydentävään lisäprotokollaan. Nämä sopimukset asettavat sodankäyntiin kieltoja ja velvoitteita, joita osapuolten on noudatettava. Vähimmillään niihin on luettu kuuluvan kidutuskielto, velvoite erotella taistelijat siviileistä, sallia humanitaarisen avun läpipääsy sekä suojella siviilejä ja siviili-infrastruktuuria.

Israel on hyökkäyksessään Gazaan syyllistynyt sotarikoksiin rikkomalla näitä kaikkia kieltoja. Hyökkäyksessä on kuollut vähintään 37 000 palestiinalaista. Heistä vähintään 7 700 on lapsia. Kansainvälinen rikostuomioistuin on näiden rikosten selvittämiseksi etsintäkuuluttanut Israelin pääministerin.

Konfliktin tausta on Israelin vuosikymmeniä laajentuneessa miehityksessä. Israel on perustanut Länsirannalle siirtokuntia, jotka YK on todennut laittomiksi. Siirtokunnat toimivat, koska monet länsimaalaiset yritykset tukevat miehitystä investoimalla alueelle. Ihmisoikeusjärjestö Amnestyn selvityksen mukaan Israel harjoittaa siirtokunnissaan apartheid-politiikkaa.

Vaikka kansainvälinen laki (IHL, universaali tuomiovalta, ICC) keskittyy sotarikosten selvittämiseen ja estämiseen, ne implikoivat selvästi, että julkisyhteisöjen ei tule tukea toimintoja, jotka edesauttavat sotarikoksia. Hankintojen eettiset ja lailliset vaikutukset onkin siis johdettava näistä laajemmista kansainvälisen oikeuden sekä ihmisoikeuksien periaatteista ja velvoitteista. Sodasta ja miehityksestä hyötyvien yritysten boikotointi asettaa painetta hyökkäyssotaa johtaville poliitikoille. Lahden kaupunki voi hyödyntää Boycott, Divestment, Sanctions (BDS) -liikkeen boikottilistaa miehitystä tukevien yritysten selvittämiseksi.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Oskari Päätalo

